

Årsplan 2022 for Hellerudtoppen barnehage

Versjonsnummer 2 - Fastsatt av Samarbeidsutvalget 11.01.2022

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Oslo kommunes felles målsetninger for barnehagene:

Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.

Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.

Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.

Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

Om barnehagen

Beskrivelse

Hellerudtoppen barnehage er en foreldredrevet, privat barnehage som har vært i drift siden høsten 1990. Barnehagen har en avdeling med barn fra 1-6 år, og fire ansatte i grunnbemanningen fordelt på tre 100 % stillinger og en 20 %.

Vi er ute hele året, og er opptatt av naturen, bærekraftig utvikling og dyreliv. Barnehagen ligger fint til i utkanten av Hellerudtoppen borettslag, og helt inntil Østmarkas grense. En dag i uka går vi på tur. Vi går enten i marka eller vi drar litt lenger for å gå på teater, biblioteket, parker, museer eller andre spennende steder i byen vår.

Vi har en flott naturtomt som utelekeplass. Vi har et hyggelig innemiljø, med flere rom vi kan boltre oss på i løpet av dagen.

Barnehagen har en positiv personalgruppe, med allsidig og lang erfaring med barn.

Barnehagens slagord og visjon:

NaturligVis ! Natur, klokskap og omsorg i fokus for barn, foreldre og ansatte.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen. Se «Oslostandard for tilvenning i barnehagen».

Våre tiltak

Alle nye barn og foresatte inviteres på besøk før oppstart og mottar informasjon om tilvenningsperioden for å sikre en best mulig start. Tilvenningsperioden planlegges i samråd med barnets foresatte, for å ivareta barnets behov best mulig.

Tilknytningspersonen skal være en trygg base for barnets utforskning, lek og læring. I samarbeid med de foresatte skaper den voksne trygghet og dekker barnets følelsesmessige behov.

De voksne i barnehagen anerkjenner og møter omsorgsfullt barnets fulle følelsesregister.

Personalet skaper en god, trygg og tett dialog med barnets foresatte, og det avholdes en tilvenningssamtale i løpet av de første dagene i barnehagen.

Barnegruppa organiseres slik at barnet tilbringer tid i små grupper de første dagene og ukene. Det legges opp til god lek og morsomme aktiviteter. Gradvis vil barnet bli trygt på og kjent med menneskene, rutinene og hele barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses barnas behov, innenfor det som er mulig i barnehagen.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak

De voksne bidrar til at alle har noen å leke med, får oppleve vennskap og lærer hvordan en beholder venner. Barnas initiativ til samspill skal støttes og tas vare på. Personalet skal fange opp de barna som trenger hjelp til å ta kontakt med andre på en god måte, blant annet med å delta i lek eller introdusere nye lekematerialer eller tema.

De voksne skal være aktivt tilstedeværende i samspillet med barna. Barna skal få hjelp i balansegangen med å sette egne grenser, respektere andres grenser og komme fram til løsninger i konfliktsituasjoner.

De voksne har ansvaret for å skape et miljø som er inkluderende, og der mobbing, utestenging og krenkelser forebygges, stoppes og følges opp.

Vi har fokus på anerkjennelse og aksept, det er spennende at vi er forskjellige og har ulike syn og meninger.

Sammen finner vi fram til normer for hvordan vi vil ha det i relasjon til hverandre i barnehagen.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas utvikling og sosiale og språklige samhandling.

Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.

Våre tiltak

De voksne skal legge til rette for og inspirere til ulike typer lek, ute og inne.

Barna skal få felles erfaringer de kan ta med sammen inn i leken, f.eks fra bøker, lekegrupper, turer eller prosjektarbeid. Sammen med barna og snakker vi om vennskap både i leken og i samling / grupper.

Barna skal gjøres kjent med ulike følelsesuttrykk som blid, glad, sur, sint, skuffet og lei seg, og oppleve at det er rom for alle følelsesuttrykk i barnehagen. Barna får hjelp til å bli kjent med egne følelser, slik at de kan lære seg å skille følelsene fra hverandre og ut fra denne informasjonen kan velge hensiktsmessige handlinger for seg selv og andre (emosjonell intelligens).

Personalet har ansvaret for at alle barna opplever glede og inkludering i leken. For å få til dette er personalet aktivt til stede med barna, deltar i lek, støtter og reflekterer.

De voksne veileder barna i leken dersom uheldige samspillsmønstre er i ferd med å oppstå, eller har oppstått.

Satsningsområde i 2022: Den magiske leken.

Stikkord er:

- tid til uavbrutt lek
- lek som arena til å bli kjent med egne og andres følelser
- voksenrollen i lek
- inkludering i lek og vennskap.

Læring

Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.

Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.

Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.

Våre tiltak

Læringsprosessene skal være helhetlige og lekende, og gi rom for mestringsopplevelser og barnas egne bidrag til egen læring. Personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser, initiativ, kroppslige uttrykk, nysgjerrighet og lærelyst. Med dette som utgangspunkt tilrettelegger personalet for læresituasjoner og sørger for progresjon.

Progresjon ivaretas gjennom hele dagen ved å dele barna i grupper ut fra alder, modenhet og interesser.

Personalet ser barna, er oppmerksomme på hva de trenger og kan derfor gi individuelt tilpasset utviklingsstøtte.

De voksne har en undrende væremåte sammen med barna, og sammen reflekterer barn og voksne rundt ulike tema, spørsmål og fenomener for å skape forståelse og mening.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.

Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling. Se «Oslostandard for systematisk oppfølging av barns språkutvikling».

Våre tiltak

De voksne skal sørge for at alle får både positive, spennende og varierte erfaringer med bruk av språk som kommunikasjonsmiddel og redskap for tenkning. Barna skal oppleve at deres verbale og kroppslige uttrykk blir anerkjent, og få erfaringer i å bruke språk som uttrykk for egne tanker og følelser.

Personalet skal bidra til et språklig mangfold.

I løpet av dagene i barnehagen legger personalet til rette for at barna får oppleve språk med hele kroppen, de skal få oppleve litteratur, fortellinger, dramatisering, rim og regler, humor, spill og musikk.

Sammen med barna kobles språk og rytme, vi klapper stavelser, spiller spill og tilpasser valgte aktiviteter etter hva barnegruppa til enhver tid trenger av språklig stimulering.

Digital praksis

Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.

Våre tiltak

Personalet legger til rette og deltar for at barna kan få utforske, selv skape og lære gjennom digitale uttrykksformer.

Vi har en i Pad med blant annet ulike pedagogiske spill, digitale versjoner av eventyr, *Lek en fortelling* og *Garageband*.

Vi hører ofte på lydbøker og barna får ta egne digitale bilder.

De eldste barna får erfaringer med programmering i små grupper med bruk av roboten *Bee-Bot*. Programmering er begrepsdannende, krever samarbeid, problemløsning og kan kobles mot de 7 fagområdene i rammeplanen.

Personalet har en bevisst holdning til informasjonssøk og barnas personvern.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Se «Oslostandard for samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage».

Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.

Våre tiltak

Året før skolestart har barna en egen gruppe med morsomme og lærerike aktiviteter. Disse gruppene har blant annet fokus på sosial kompetanse, språk og realfag. Barna skal ha med seg en positiv forventning, trygghet og nysgjerrighet før skolestart.

Vi legger til rette for gode erfaringer med selvstendighet både i nevnte grupper og i alle hverdagsaktiviteter i barnehagen ut fra barnas forutsetninger.

Vi arrangerer egne turer og aktiviteter for førskolebarna, f.eks Naturhistorisk museum, Oslo Reptilpark, Skiskole, Trasop aktivitetsskole og overnattingstur til Vangen.

Barnehagen samarbeider med skolen og aktivitetsskolen barna skal starte på for en best mulig overgang fra barnehagen.

Omsorg

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre.

I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Se Oslostandard for samarbeid mellom helsestasjon, barnehage og barneverntjenesten.

Våre tiltak

Omsorg og trygghet er grunnlaget for alt vi gjør i barnehagen, for et miljø med trivsel, glede, varme følelser og utvikling av empati og nestekjærlighet.

Omsorgsfulle relasjoner mellom barn og voksne legges aktivt til rette for ved at personalet er lydhøre for barnas uttrykk og møter disse på en god måte, ofte i små grupper.

Voksne skal være gode rollemodeller for omsorg, og er ansvarlige for de omsorgsfulle relasjonene.

Barna skal oppmuntres til å vise omsorg for andre og deres egne omsorgshandlinger verdsettes i det daglige. Personalet arbeider mot å gi rom til barnas egne omsorgshandlinger.

Medvirkning

Barn skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas medvirkning må tilpasses individuelle forutsetninger og behov.

Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Våre tiltak

Planer for uka og perioden gir rom for barnas initiativ, spontanitet og interesser.

De voksne er lydhøre og oppmerksomme overfor barnas ønsker, behov, kroppslige uttrykk og utforskertrang. Ut fra observasjoner av hva som "treffer" barna velges aktiviteter.

Personalet legger til rette for og oppmuntrer barna til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. All medvirkning foregår innenfor visse rammer, barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.

Det er de voksne som er ansvarlige for relasjoner, samspill og sikkerhet i barnehagen.

Småbarnas kroppslige uttrykk og lyder fanges opp av pålogga voksne, som tar disse innspillene med inn i valg av aktiviteter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.

Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak

Barnehagedagene fylles med både fysisk aktivitet ute, roligere aktiviteter inne, lek, fordypning og hvile. Vi bestreber oss på å legge opp til minst mulig tidspress og en forutsigbar, trygg hverdag. Barna skal være trygge på at de får støtte i å mestre motgang, håndtere og regulere følelser. Dette krever aktivt tilstedeværende voksne, som er sensitive, lyttende og anerkjennende i møte med hele barnet.

I løpet av dagens naturlige situasjoner eller i små grupper legges det opp til at barna skal få hjelp til å bli kjent med egne og andres følelser. Livet i barnehagen består av mange små situasjoner der barna trenger mer eller mindre hjelp til å bli kjent med egne følelser, få en bekreftelse og hjelp til å forstå både seg selv og andre.

Måltidene organiseres slik at venner får være sammen, samtidig som det skal være en hyggelig atmosfære som gir rom for matro og matglede. Foreldrene sørger for sunne, varierte og gode matpakker. De voksne sitter sammen med barna, passer på at alle kommer til orde og leser ulik litteratur.

